

Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (pátého senátu)

12. prosince 2013*

„Řízení o předběžné otázce — Směrnice 2008/98/ES — Nakládání s odpady — Článek 16 odst. 3 — Zásada blízkosti — Nařízení (ES) č. 1013/2006 — Přeprava odpadů — Směsný komunální odpad — Průmyslové a stavební odpady — Postup udělování koncese na služby sběru a přepravy odpadu vzniklého na území obce — Povinnost budoucího úspěšného uchazeče přepravovat sebraný odpad do zařízení na zpracování určených orgánem udělujícím koncesi — Nejbližší vhodná zařízení na zpracování“

Ve věci C-292/12,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 267 SFEU, podaná rozhodnutím Tartu ringkonnakohus (Estonsko) ze dne 5. června 2012, došlým Soudnímu dvoru dne 11. června 2012, v řízení

Ragn-Sells AS

proti

Sillamäe Linnavalitsus,

SOUDNÍ DVŮR (pátý senát),

ve složení T. von Danwitz, předseda senátu, E. Juhász, A. Rosas, D. Šváby (zpravodaj) a C. Vajda, soudci,

generální advokát: P. Mengozzi,

vedoucí soudní kanceláře: K. Malacek, rada,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 25. dubna 2013,

s ohledem na vyjádření předložená:

- za Ragn-Sells AS E. Tamm, vandeadvokaat,
- za estonskou vládu M. Linntam, jako zmocněnkyní,
- za řeckou vládu F. Dedousi, jako zmocněnkyní,
- za rakouskou vládu C. Pesendorfer, jako zmocněnkyní,
- za polskou vládu B. Majczynou a M. Szpunarem, jako zmocněnci,

* Jednací jazyk: estonština.

- za portugalskou vládu L. Inez Fernandesem, jako zmocněncem,
- za Evropskou komisi A. Antoniadis a A. Alcover San Pedro, jakož i D. Düsterhausem, jako zmocněnci, ve spolupráci s C. Ginterem, vandeadvokaat,

s přihlédnutím k rozhodnutí, přijatému po vyslechnutí generálního advokáta, rozhodnout věc bez stanoviska,

vydává tento

Rozsudek

- 1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu článků 35 SFEU, 49 SFEU a 56 SFEU a pravidel hospodářské soutěže upravených ve Smlouvě o FEU, jakož i čl. 16 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/98/ES ze dne 19. listopadu 2008 o odpadech a o zrušení některých směrnic (Úř. věst. L 312, s. 3 a oprava, Úř. věst. L 99, s. 35).
- 2 Tato žádost byla předložena v rámci sporu mezi společnostmi Ragn-Sells AS (dále jen „Ragn-Sells“) a Sillamäe Linnavalitsus (obec Sillamäe) týkajícího se některých ustanovení zadávací dokumentace vypracované posledně uvedenou obcí v rámci postupu udělení koncese na služby sběru a přepravy odpadu vzniklého na jejím území.

Právní rámec

Unijní právo

Směrnice 2008/98

- 3 Podle článku 41 směrnice 2008/98 zrušila a nahradila ode dne 12. prosince 2010 směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2006/12/ES ze dne 5. dubna 2006 o odpadech (Úř. věst. L 114, s. 9) a odkazy na druhou směrnici se považují za odkazy na první směrnici.
- 4 Směrnice 2008/98 v bodech 6, 8, 31 a 32 odůvodnění uvádí:

„(6) Prvním cílem jakékoli odpadové politiky by měla být minimalizace nepříznivých účinků vzniku odpadů a nakládání s nimi na lidské zdraví a životní prostředí. Odpadová politika by měla rovněž usilovat o omezení používání zdrojů a upřednostňovat praktické uplatňování hierarchie odpadů.

[...]

(8) [...] Za účelem zachování přírodních zdrojů by [...] mělo být podporováno využití odpadů a použití materiálů získaných využitím odpadu. [...]

[...]

(31) Hierarchie způsobů nakládání s odpady stanoví pořadí priorit toho, co obecně představuje nejlepší celkovou volbu z hlediska životního prostředí v rámci právních předpisů a politiky v oblasti nakládání s odpady, nicméně u zvláštních toků odpadů může být nutná odchylka od této hierarchie, pokud je to odůvodněno mimo jiné technickou proveditelností, hospodářskou životaschopností a ochranou životního prostředí.

(32) K tomu, aby se Společenství jako celek stalo soběstačným v oblasti odstraňování odpadů a ve využívání směsného komunálního odpadu sebraného v soukromých domácnostech a aby se členské státy přiblížily tomuto cíli i jednotlivě, je nezbytné přijmout opatření k vytvoření sítě spolupráce, pokud jde o zařízení na odstraňování odpadů a zařízení pro využití směsného komunálního odpadu sebraného v soukromých domácnostech, a to rovněž s ohledem na zeměpisné podmínky a na potřebu specializovaných zařízení pro některé druhy odpadů.“

5 Tato směrnice podle článku 1 „stanoví opatření na ochranu životního prostředí a lidského zdraví předcházením nepříznivým vlivům vzniku odpadů a nakládání s nimi nebo jejich omezováním a omezováním celkových dopadů využívání zdrojů a zlepšováním účinnosti tohoto využívání“.

6 Článek 3 uvedené směrnice uvádí pro účely této směrnice zejména následující definice:

„9) ‚nakládáním s odpady‘ [se rozumí] sběr, přeprava, využití a odstraňování odpadů, [...];

10) ‚sběrem‘ [se rozumí] shromažďování odpadu, včetně předběžného třídění a předběžného skladování odpadu pro účely přepravy do zařízení na zpracování odpadu;

11) ‚tříděným sběrem‘ [se rozumí] sběr, kdy je tok odpadů oddělen podle druhu a povahy odpadu s cílem usnadnit specifické zpracování;

[...]

14) ‚zpracováním‘ [se rozumí] využití nebo odstranění, zahrnující i přípravu před využitím nebo odstraněním;

15) ‚využitím‘ [se rozumí] jakákoli činnost, jejímž hlavním výsledkem je, že odpad slouží užitečnému účelu tím, že nahradí jiné materiály, které by jinak byly použity ke konkrétnímu účelu, nebo jejímž výsledkem je, že je odpad upraven k tomuto konkrétnímu účelu, a to v daném zařízení nebo v širším hospodářství. [...];

[...]

17) ‚recyklací‘ [se rozumí] jakýkoli způsob využití, jímž je odpad znovu zpracován na výrobky, materiály nebo látky, ať pro původní nebo pro jiné účely. Zahrnuje přepracování organických materiálů, ale nezahrnuje energetické využití a přepracování na materiály, které mají být použity jako palivo nebo jako zásypový materiál;

[...]

19) ‚odstraněním‘ [se rozumí] jakákoli činnost, která není využitím, a to i v případě, že tato činnost má jako vedlejší důsledek znovuzískání látek nebo energie. [...];

20) ‚nejlepšími dostupnými technikami‘ [se rozumějí] nejlepší dostupné techniky stanovené v čl. 2 odst. 11 směrnice [Rady] 96/61/ES [ze dne 24. září 1996 o integrované prevenci a omezování znečištění (Úř. věst. L 257, s. 26; Zvl. vyd. 15/03, s. 80)].“

- 7 Pro definici posledně uvedeného pojmu je třeba nyní podle čl. 22 druhého pododstavce směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/1/ES ze dne 15. ledna 2008 o integrované prevenci a omezování znečištění (Úř. věst. L 24, s. 8) odkázat na posledně uvedenou směrnici, která zrušila a nahradila směrnicí 96/61. Tato definice je uvedena v čl. 2 bodě 12 směrnice 2008/1 a zní takto:

„nejlepší dostupnou technikou“ [se] rozumí nejúčinnější a nejpokročilejší stadium vývoje činností a jejich provozních metod dokládající praktickou vhodnost určité techniky jako základu pro stanovení mezních hodnot emisí, jejichž smyslem je předejít vzniku emisí, a pokud to není možné, alespoň tyto emise omezit a zabránit tak nepříznivým dopadům na životní prostředí jako celek. [...]“

- 8 Článek 4 směrnice 2008/98, nadepsaný „Hierarchie způsobů nakládání s odpady“, v odstavci 1 stanoví:

„Jako pořadí priorit pro právní předpisy a politiku v oblasti předcházení vzniku odpadů a nakládání s nimi se použije tato hierarchie způsobů nakládání s odpady:

- a) předcházení vzniku;
- b) příprava k opětovnému použití;
- c) recyklace;
- d) jiné využití, například energetické využití, a
- e) odstranění.“

- 9 Kapitola II této směrnice, zahrnující články 8 až 14, je nadepsaná „Obecné požadavky“. Článek 10 týkající se využití zní následovně:

„1. Členské státy přijmou nezbytná opatření s cílem zajistit, aby byly pro odpad uplatněny způsoby využití podle článků 4 a 13.

2. Pokud je to nezbytné pro soulad s odstavcem 1 a pro usnadnění nebo zlepšení využití, sběr odpadu se provádí odděleně, pokud je to proveditelné z hlediska technického, hospodářského a z hlediska životního prostředí, a nesměšuje se s jiným odpadem nebo jiným materiálem s odlišnými vlastnostmi.“

- 10 Článek 13 uvedené směrnice, nadepsaný „Ochrana lidského zdraví a životního prostředí“, stanoví:

„Členské státy přijmou opatření nezbytná k zajištění nakládání s odpady způsobem, který neohrožuje lidské zdraví a nepoškozuje životní prostředí, a zejména:

- a) neohrožuje vodu, ovzduší, půdu nebo rostliny nebo živočichy;
- b) nezpůsobuje obtěžování hlukem nebo zápachem a
- c) nemá nepříznivý vliv na krajinu nebo místa zvláštního zájmu.“

- 11 Články 15 až 22 směrnice 2008/98 tvoří kapitolu III této směrnice, věnovanou nakládání s odpady. Článek 15 v odstavci 4 stanoví:

„Členské státy přijmou nezbytná opatření s cílem zajistit, aby zařízení nebo podniky, které na profesionálním základě shromažďují nebo přepravují odpady na jejich území, předávaly shromážděný a přepravený odpad příslušným zařízením na zpracování odpadů v souladu s ustanoveními článku 13.“

- 12 Podle článku 16 této směrnice, nadepsaného „Zásady soběstačnosti a blízkosti“:

„1. Členské státy přijmou ve spolupráci s dalšími členskými státy, pokud je to nezbytné nebo účelné, vhodná opatření k vybudování jednotné a odpovídající sítě zařízení na odstraňování odpadu a zařízení na využití směsného komunálního odpadu sebraného v soukromých domácnostech, včetně případů, kdy tento sběr odpadu zahrnuje rovněž směsný komunální odpad od jiných původců, a zohlední přitom nejlepší dostupné techniky.

[...] Členské státy rovněž mohou omezit přepravu odpadů ze zemí s ohledem na životní prostředí, jak je uvedeno v nařízení [Evropského parlamentu a Rady] (ES) č. 1013/2006 [ze dne 14. června 2006 o přepravě odpadů (Úř. věst. L 190, s. 1)].

2. Tato síť je vytvořena tak, aby Společenství jako celku umožnila dosáhnout soběstačnosti v oblasti odstraňování i využití odpadů uvedených v odstavci 1 a aby členské státy mohly k tomuto cíli směřovat jednotlivě, s ohledem na zeměpisné podmínky nebo na potřebu specializovaných zařízení pro určité druhy odpadů.

3. Síť rovněž umožňuje, aby se odpad odstraňoval nebo aby se odpad uvedený v odstavci 1 využíval v některém z nejbližších vhodných zařízení za použití co nejvhodnějších metod a technologií s cílem zajistit vysoký stupeň ochrany životního prostředí a veřejného zdraví.

4. Zásady blízkosti a soběstačnosti neznamenaají, že každý členský stát musí mít všechna konečná zařízení pro využívání odpadu na svém území.“

- 13 Článek 23 odst. 1 první pododstavec směrnice 2008/98 stanoví:

„Členské státy vyžadují, aby všechny zařízení nebo podniky, které plánují provádět zpracování odpadů, získaly povolení od příslušného orgánu.“

- 14 Článek 26 této směrnice zní takto:

„Pokud se na následující subjekty nevztahuje povinnost získat povolení, zajistí členské státy, aby příslušný orgán vedl rejstřík:

a) zařízení nebo podniků, které na profesionálním základě zajišťují sběr nebo přepravu odpadů;

[...]“

Nařízení č. 1013/2006

- 15 Podle článku 61 nařízení č. 1013/2006 toto nařízení zrušilo a nahradilo nařízení Rady (EHS) č. 259/93 ze dne 1. února 1993 o dozoru nad přepravou odpadů v rámci Evropského společenství, do něj a z něj a o její kontrole (Úř. věst. L 30, s. 1; Zvl. vyd. 15/02, s. 176) a odkazy na toto posledně uvedené nařízení je nutno považovat za odkazy na nařízení č. 1013/2006. Toto nařízení bylo přijato na základě čl. 175 odst. 1 ES, který odpovídá nynějšímu článku 192 SFEU. Pokud jde o nařízení č. 259/93, bylo přijato na základě článku 130 s Smlouvy o ES (nyní po změně článek 175 ES).

- 16 Nařízení č. 1013/2006 obsahuje následující body odůvodnění:

„(1) Hlavním a rozhodujícím cílem a předmětem tohoto nařízení je ochrana životního prostředí, přičemž jeho dopady na mezinárodní obchod jsou podružné.

[...]

- (14) V případě přepravy odpadů určených k odstranění a odpadů neuvedených v příloze III, III A nebo III B, určených k využití, je vhodné zajistit optimální dozor a kontrolu tím, že se pro tuto přepravu vyžaduje udělení předchozího písemného souhlasu. Takový postup by měl v sobě zahrnovat předchozí oznámení, na jehož základě budou příslušné orgány řádně informovány tak, aby mohly učinit veškerá potřebná opatření pro ochranu lidského zdraví a životního prostředí. Toto oznámení by rovněž mělo uvedeným orgánům umožnit vznést proti takové přepravě odůvodněné námitky.
- (15) V případě přepravy odpadů uvedených v příloze III, III A nebo III B a určených k využití je vhodné zajistit minimální úroveň dozoru a kontroly tím, že se bude vyžadovat, aby tyto přepravy byly provázeny určitými informacemi.

[...]

- (20) V případě přepravy odpadů určených k odstranění by členské státy měly zohlednit zásady blízkosti, priority využití a soběstačnosti na úrovni Společenství i na vnitrostátní úrovni v souladu se směrnicí [...] 2006/12[...] tím, že v souladu se Smlouvou [o ES] přijmou opatření, aby takovou přepravu úplně nebo částečně zakázaly nebo aby proti této přepravě soustavně vznášely námitky. Rovněž by se měl vzít v úvahu požadavek stanovený směrnicí 2006/12[...], podle kterého mají členské státy zřídit jednotnou a přiměřenou síť zařízení pro odstraňování odpadů, aby umožnily Společenství jako celku soběstačnost v odstraňování odpadů a členským státům se k tomuto cíli jednotlivě přibližovat, s ohledem na zeměpisnou polohu nebo na potřebu specializovaných zařízení pro určité druhy odpadů. [...]
- (21) V případě přepravy odpadů určených k využití by členské státy měly mít rovněž možnost zajistit, že zařízení pro nakládání s odpady, na něž se vztahuje směrnice 96/61[...], používají v souladu s povolením pro zařízení nejlepší dostupné techniky, jak je vymezuje uvedená směrnice. Členské státy by rovněž měly mít možnost zajistit, že se s odpady nakládá v souladu s právně závaznými normami ochrany životního prostředí pro využívání odpadů, stanovenými právními předpisy Společenství, a že se s přihlédnutím k čl. 7 odst. 4 směrnice 2006/12[...] s odpady nakládá v souladu s plány odpadového hospodářství vypracovanými podle uvedené směrnice, aby se zajistilo uplatňování právně závazných povinností týkajících se využívání nebo recyklace, stanovených právními předpisy Společenství.

[...]“

17 Článek 1 nařízení č. 1013/2006 zní:

„1. Toto nařízení stanoví postupy a kontrolní režimy pro přepravu odpadů v závislosti na původu, určení a trase přepravy, druhu přepravovaných odpadů a způsobu nakládání s odpady v místě určení.

2. Toto nařízení se vztahuje na přepravu odpadů:

a) mezi členskými státy, v rámci Společenství nebo tranzitem přes třetí země;

[...]“

18 Pokud jde o definice pojmů „odstranění“, resp. „využití“, odkazuje článek 2 v bodech 4 a 6 tohoto nařízení na definice uvedené ve směrnici 2006/12, které nyní odpovídá směrnice 2008/98. Bod 34 téhož článku definuje pojem „přeprava“ jako dopravu odpadů určených k využití nebo odstranění, která je plánována nebo se uskutečňuje mimo jiné mezi dvěma zeměmi.

- 19 Hlava II uvedeného nařízení, týkající se přepravy odpadů v rámci Evropské unie, zahrnuje články 3 až 32. Článek 3 stanoví:

„1. Přeprava těchto odpadů podléhá postupu předchozího písemného oznámení a souhlasu podle ustanovení této hlavy:

- a) je-li odpad určen k odstranění:

veškeré odpady;

- b) je-li odpad určen k využití:

- i) odpady uvedené v příloze IV, které mimo jiné zahrnují odpady uvedené v přílohách II a VIII Basilejské úmluvy [o kontrole přeshraničního pohybu nebezpečných odpadů a jejich odstraňování, podepsané dne 22. března 1989, schválené jménem Evropského hospodářského společenství rozhodnutím Rady 93/98/EHS ze dne 1. února 1993 (Úř. věst. L 39, s. 1; Zvl. vyd. 11/18, s. 301)];
- ii) odpady uvedené v příloze IV A;
- iii) odpady nezařazené pod jednu položku v příloze III, III B, IV nebo IV A;
- iv) směsi odpadů nezařazených pod jednu položku v příloze III, III B, IV nebo IV A, pokud nejsou uvedeny v příloze III A.

2. Přeprava těchto odpadů určených k využití podléhá obecným požadavkům na informace podle článku 18, jestliže množství přepravovaného odpadu překračuje 20 kg:

- a) odpady uvedené v příloze III nebo III B;
- b) směsi nezařazené pod jednu položku v příloze III, skládající se ze dvou nebo více odpadů uvedených v příloze III, pokud složení těchto směsí neztěžuje jejich využití způsobem šetrným k životnímu prostředí a pokud jsou tyto směsi v souladu s článkem 58 uvedeny v příloze III A.

[...]

5. Na přepravu směsného komunálního odpadu [...] sebraného v soukromých domácnostech, včetně případů, kdy tento sběr odpadu zahrnuje rovněž odpad od jiných původců, do zařízení k využití nebo odstranění odpadů se podle tohoto nařízení vztahují stejná ustanovení jako na přepravu odpadů určených k odstranění.“

- 20 Přílohy nařízení č. 1013/2006, zmíněné v článku 3 tohoto nařízení, se v podstatě týkají následujících odpadů:

- příloha III, takzvaný „zelený“ seznam odpadů, vyjmenovává odpady, neklasifikované jako nebezpečné, určené k využití;
- příloha III A obsahuje seznam směsí dvou a více odpadů uvedených v příloze III nezařazených do jedné položky;

- příloha III B se týká dalších odpadů neklasifikovaných jako nebezpečné, určených k využití, u kterých se očekává zařazení do příslušných příloh výše uvedené Basilejské úmluvy ze dne 22. března 1989 nebo rozhodnutí Rady Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (OECD) C(2001)107 v konečném znění o revizi rozhodnutí OECD C(92) 39 v konečném znění o kontrole přeshraničního pohybu odpadů určených k využití;
- příloha IV, takzvaný „žlutý“ seznam odpadů, obsahuje výčet nebezpečných odpadů určených k využití a
- příloha IV A je určena pro seznam odpadů uvedený v příloze III, které nicméně podléhají postupu předchozího písemného oznámení a souhlasu.

21 Články 11, 12 a 18 téhož nařízení znějí následovně:

„Článek 11

Námitky k přepravě odpadů určených k odstranění

1. Pokud je podáno oznámení o plánované přepravě odpadů určených k odstranění, mohou příslušné orgány místa určení a místa odeslání [...] vznést v souladu se Smlouvou odůvodněné námitky na základě jednoho nebo více z níže uvedených důvodů:

- a) plánovaná přeprava nebo odstranění by nebyly v souladu s opatřeními, která byla přijata k provádění zásad blízkosti, priority využití a soběstačnosti na úrovni Společenství a na vnitrostátní úrovni podle směrnice 2006/12/ES [...] nebo

[...]

Článek 12

Námitky k přepravě odpadů určených k využití

1. Pokud je podáno oznámení o plánované přepravě odpadů určených k využití, mohou příslušné orgány místa určení a místa odeslání [...] vznést v souladu se Smlouvou odůvodněné námitky na základě jednoho nebo více z níže uvedených důvodů:

[...]

Článek 18

Odpady, které mají být doprovázeny určitými informacemi

1. Odpady uvedené v čl. 3 odst. 2 a 4, které mají být přepraveny, podléhají těmto procedurálním požadavkům:

- a) Aby bylo možno lépe sledovat přepravu těchto odpadů, osoba v jurisdikci země odeslání, která přepravu zařizuje, zajistí, aby byl odpad doprovázen dokladem obsaženým v příloze VII.
- b) Doklad obsažený v příloze VII podepíše před zahájením přepravy osoba, která přepravu zařizuje, a po převzetí daného odpadu jej podepíše zařízení k využití odpadů nebo laborator a příjemce.

2. Smlouva o využití odpadů mezi osobou, která přepravu zařizuje, a příjemcem uvedená v příloze VII musí být při zahájení přepravy účinná a musí obsahovat závazek, že pokud přepravu odpadů nebo jejich využití nelze dokončit podle plánu nebo pokud byla provedena jako nedovolená přeprava, osoba, která přepravu zařizuje, nebo pokud tato osoba není s to přepravu odpadů nebo jejich využití dokončit (např. je v platební neschopnosti), příjemce:

- a) převezme odpad zpět nebo zajistí jeho využití jiným způsobem a
- b) je-li to nezbytné, zajistí jeho prozatímní uskladnění.

Osoba, která přepravu zařizuje, nebo příjemce poskytne dotčenému příslušnému orgánu na jeho žádost kopii smlouvy.

3. Pro účely kontroly, vymáhání, plánování a pro statistické účely mohou členské státy podle svých vnitrostátních právních předpisů požadovat informace uvedené v odstavci 1 o přepravách, na které se vztahuje tento článek.

[...]"

Estonské právo

22 Zákon o odpadech (Jäätmeseadus, dále jen „JäätS“) ve svém § 22¹ stanoví, že vychází z hierarchie způsobů nakládání s odpady, koncipované stejně jako v čl. 4 odst. 1 směrnice 2008/98, zejména pro vypracování a uplatňování opatření k nakládání s odpady, opravňuje nicméně k odchýlení, je-li tím při zohlednění celého životního cyklu věci zajištěn lepší celkový výsledek z hlediska ochrany životního prostředí.

23 Ustanovení § 32 tohoto zákona, nadepsaného „Zásada blízkosti při nakládání s odpady“, zní následovně:

„Odstraňování odpadů a využití směsného komunálního odpadu se provádí v technologicky vhodném zařízení pro nakládání s odpady, jež se nachází co možná nejbližší místu jejich vzniku, v němž je zajištěno, že neexistuje nebezpečí pro lidské zdraví a životní prostředí.“

24 Podle § 66 uvedeného zákona:

„(1) ‚Organizovanou přepravou odpadu‘ se rozumí sběr a přeprava komunálního odpadu z určité oblasti do zařízení pro nakládání s odpady podnikem, jehož vybral místní samosprávný celek.

[...]

(2) Místní samosprávný celek organizuje v oblasti, v níž vykonává správní činnost, sběr a přepravu komunálního odpadu, zejména odpadků, tedy směsného komunálního odpadu, zbytků jejich třídění a druhů odpadu, které se vyskytnou při tříděném sběru komunálního odpadu v místě jejich vzniku. Organizovaná přeprava odpadu může zahrnovat i jiné druhy komunálního odpadu nebo jiné odpady, je-li to nezbytné ke splnění požadavků tohoto zákona nebo vyžaduje-li to převažující veřejný zájem.“

25 Ustanovení § 67 JäätS stanoví:

„(1) Za účelem nalezení přepravce odpadu uděluje místní samosprávný celek samostatně nebo ve spolupráci s jinými místními samosprávnými celky koncesi k provádění služeb na základě ustanovení zákona o veřejných zakázkách. [(riigihangete seadus)].

[...]

(3) [...] Zadávací dokumentace pro organizovanou přepravou odpadu stanoví mimo jiné následující podmínky:

1) zeměpisnou oblast působnosti přepravy;

2) kategorie přepravovaného odpadu;

[...]

4) zařízení pro nakládání s odpady;

[...]

8) počet rodinných a bytových domů v zeměpisné oblasti přepravy, jakož i počet bytů v bytových domech.“

Spor v původním řízení a předběžné otázky

26 Sillamäe je pobřežní město s přibližně 15 000 obyvateli, nacházející se v severovýchodním cípu Estonska.

27 V roce 2007 zahájila Sillamäe Linnavalitsus zadávací řízení s cílem uzavřít „správní smlouvu o přenesení povinnosti zpracování a opětovného použití komunálního odpadu na skládce Sillamäe na právnickou osobu soukromého práva“. Tato koncese na služby byla udělena na deset let společnosti Ecocleaner Sillamäe OÜ.

28 V roce 2011 zahájila tatáž obec jiné zadávací řízení k udělení koncese na služby sběru a přepravy odpadu vzniklého na jejím území. Spor v původním řízení se týká legality ustanovení obsaženého v bodě 3.5 zadávací dokumentace týkajícího se druhého zadávacího řízení (dále jen „zadávací dokumentace“). Podle tohoto ustanovení musí být směsný komunální odpad přepravován do zařízení pro nakládání s odpady v Sillamäe (dále jen „zařízení v Sillamäe“) - tedy zařízení, které bylo předmětem prvního zadávacího řízení - vzdáleného 5 km od uvedené obce, a průmyslový odpad, jakož i stavební odpad do zařízení pro nakládání s odpady v Uikala (dále jen „zařízení v Uikala“), vzdáleného 25 km. Sillamäe Linnavalitsus neuzavřela smlouvu na zpracování odpadu s provozovatelem tohoto druhého zařízení.

29 Ragn-Sells je podnik činný jak ve zpracování směsného komunálního odpadu, tak v přepravě odpadu. Tvrdí zejména, že uložením povinnosti přepravovat odpad spadající do určitých kategorií, jehož sběr probíhá na území Sillamäe Linnavalitsus, do obou zařízení uvedených ve sporném ustanovení zadávací dokumentace, s vyloučením všech ostatních zařízení, kde by dotčený odpad mohl rovněž být zpracován obdobným způsobem, zakládá toto ustanovení provozovatelům těchto dvou zařízení výlučné právo neslučitelné se zásadou volné hospodářské soutěže a s volným pohybem zboží, svobodou usazování a s volným pohybem služeb. Jedná se o obvyklou praxi estonských místních samosprávných celků, založenou na sporném výkladu § 67 odst. 3 bodu 4 JäätS, podle kterého musejí samosprávné celky určit cílové zařízení odpadu sebraného v rámci koncesí na přepravu odpadu, které udělují.

30 Ragn-Sells tvrdí, že v Estonsku se v okruhu 260 km nachází jedenáct konkurenčních zařízení na zpracování směsného komunálního odpadu, z nichž podle předkládajícího soudu většina využívá rovnocenných technologií.

31 Ragn-Sells kromě toho tvrdí, že ve věci v původním řízení byla vznesena principiální otázka, jejíž význam přesahuje hranice Estonska, neboť v závislosti na zeměpisné poloze každého samosprávného celku mohou být na poskytování dotčených služeb zainteresovány i lotyšské podniky.

- 32 Podle Sillamäe Linnavalitsus přísluší veřejnému zadavateli, aby určil přesné podmínky zakázky, kterou zamýšlí zadat v závislosti na potřebách, které je třeba uspokojit, zejména pokud jde o zařízení na zpracování, do něhož má být odpad určený ke sběru přepraven, a hospodářský subjekt pověřený službou sběru a přepravy odpadu nemá subjektivní nárok, který by mohl uplatňovat, pokud jde o zpracování přepravovaného odpadu.
- 33 Tartu ringkonnakohus (odvolací soud v Tartu) má pravděpodobně za to, že smlouva o koncesi týkající se správy zařízení v Sillamäe, uzavřená v roce 2007 Sillamäe Linnavalitsus, obsahuje udělení výlučného práva ve smyslu článku 106 SFEU držiteli koncese na zpracování směsného komunálního odpadu na území této obce. Tento soud má rovněž za to, že bod 3.5 zadávací dokumentace má též za následek udělení takového výlučného práva provozovateli zařízení v Uikala na zpracování průmyslového a stavebního odpadu.
- 34 Tento soud uvádí, že při organizaci veřejných zakázek je nutno dodržovat unijní právo hospodářské soutěže a že udělení zvláštního nebo výlučného práva ve smyslu čl. 106 odst. 1 SFEU podniku může představovat zneužití dominantního postavení zakázané článkem 102 prvním pododstavcem SFEU. Pokud jde o určení relevantního trhu, je toho názoru, že v Estonsku existuje trh zpracování směsného komunálního odpadu, na němž působí řada podniků, které přeměňují odpad na palivo nebo jej využívají jako palivo a které uplatňují stejné technologie jako zařízení v Sillamäe. Uvedený soud se vzhledem k malé rozloze estonského území domnívá, že všechny tyto podniky jsou přímými konkurenty při nakládání se směsným komunálním odpadem na území Sillamäe Linnavalitsus. Zdůrazňuje skutečnost, že hospodářskou soutěž mezi těmito podniky zhoršuje nedostatek tohoto druhu odpadu. Vzhledem k existenci tohoto trhu může vyloučení všech zařízení na zpracování kromě zařízení určeného veřejným zadavatelem představovat zneužívající praktiku uvedenou v čl. 102 druhém pododstavci SFEU, zejména pokud z něho vyplývá omezení trhu, které by mohlo vést ke zvýšení cen pro původce odpadu a spotřebitele elektřiny.
- 35 Tartu ringkonnakohus se tedy zamýšlí nad tím, jak se do udělování takových výlučných práv, jako jsou práva, jejichž existenci konstatoval ve věci v původním řízení, promítnou ustanovení Smlouvy o FEU týkající se hospodářské soutěže, ale i články 35 SFEU, 49 SFEU a 56 SFEU v rozsahu, v němž může taková praxe představovat překážku volného pohybu odpadu, která může odradit podniky jiných členských států od toho, aby se usadily v Estonsku, nebo zabránit takovým podnikům poskytovat zde služby.
- 36 Konečně si uvedený soud klade otázku, zda zásada blízkosti, zakotvená v čl. 16 odst. 3 směrnice 2008/98, umožňuje v projednávaném případě odůvodnit udělení výlučného práva nejbližším zařízením na zpracování. Pokud jde o členské státy, jejichž území je – jako v případě Estonské republiky – relativně malé, by totiž tato zásada mohla znamenat, že odpad je nutno zpracovávat v dotyčném členském státě, a existence trhu zpracování odpadu v tomto členském státě by mohla znamenat, že není nutné jmenovat určité zařízení.
- 37 Za těchto podmínek se Tartu ringkonnakohus rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžné otázky:
- „1) Musí být čl. 106 odst. 1 [SFEU] ve spojení s článkem 102 [SFEU], jakož i volný pohyb zboží, svoboda usazování a volný pohyb služeb vykládány v tom smyslu, že nebrání tomu, aby členský stát dovolil, aby na určitém území bylo podniku provozujícímu zařízení pro nakládání s odpady poskytnuto za úplatu výlučné právo ke zpracování komunálního odpadu, vykonává-li v okruhu 260 km činnost několik [...] zařízení pro nakládání s odpady, která vyhovují podmínkám ochrany životního prostředí a používají rovnocenné technologie?

- 2) Musí být čl. 106 odst. 2 [SFEU] vykládán v tom smyslu, že nebrání tomu, aby členský stát považoval za služby obecného hospodářského zájmu jednak sběr a přepravu odpadu a jednak zpracování odpadů, avšak tyto služby vzájemně odděloval, a tím omezoval volnou hospodářskou soutěž na trhu nakládání s odpady?
- 3) Může být v rámci postupu udělení koncese na služby sběru a přepravy odpadu, v němž platí podmínka, že na území, které je určeno v koncesní smlouvě, je výlučné právo ke zpracování odpadů uděleno dvěma podnikům, vyloučena použitelnost ustanovení Smlouvy [o FEU] o hospodářské soutěži?
- 4) Musí být čl. 16 odst. 3 směrnice [2008/98] vykládán v tom smyslu, že členský stát může s poukazem na zásadu blízkosti omezit hospodářskou soutěž a dovolit, aby podniku, který provozuje zařízení pro nakládání s odpady, který je nejblíže oblasti, v níž odpady vznikají, bylo za úplatu uděleno výlučné právo ke zpracování odpadů, vykonává-li v okruhu 260 km činnost několik [...] zařízení na zpracování odpadu, která vyhovují podmínkám ochrany životního prostředí a používají rovnocenné technologie?“

K předběžným otázkám

K přípustnosti

- 38 Pokud jde o možné důsledky pravidel hospodářské soutěže upravených ve Smlouvě o FEU v rámci takové situace, jako je situace ve věci v původním řízení, uvedené v prvních třech otázkách, je třeba uvést, že oba první odstavce článku 106 SFEU odkazují ohledně situací, kterých se týkají, na veškerá pravidla uvedené Smlouvy, zejména na pravidla hospodářské soutěže.
- 39 V tomto ohledu je nutné připomenout, že nutnost dospět k takovému výkladu unijního práva, jaký bude vnitrostátnímu soudu užitečný, vyžaduje, aby uvedený soud vymezil skutkový a právní rámec, do něhož jsou otázky, které pokládá, zasazeny, nebo alespoň vysvětlil skutkové okolnosti, na nichž jsou uvedené otázky založeny. Tyto požadavky se uplatní obzvláště v oblasti hospodářské soutěže, která se vyznačuje složitými skutkovými a právními situacemi (viz zejména rozsudek ze dne 11. března 2010, Attanasio Group, C-384/08, Sb. rozh. s. I-2055, bod 32 a citovaná judikatura).
- 40 V projednávaném případě ustanovení článku 106 SFEU ve spojení s článkem 102 SFEU, jak je uvádí předkládající soud, předpokládají existenci dominantního postavení v podstatné části vnitřního trhu a zneužití takového postavení, jež je způsobilé ovlivnit obchod mezi členskými státy.
- 41 Předkládací usnesení však neobsahuje údaje umožňující určit skutečnosti naplňující znaky zneužití dominantního postavení ve smyslu článku 102 SFEU v kontextu věci v původním řízení.
- 42 V tomto směru totiž toto rozhodnutí neobsahuje žádný údaj týkající se podniku provozujícího zařízení v Uikala. Pokud jde o zařízení v Sillamäe, z uvedeného rozhodnutí vyplývá, že relevantním trhem je estonský trh využití směsného komunálního odpadu, na kterém působí jedenáct podniků, mezi nimi i podnik provozující posledně uvedené zařízení, v jehož případě nic nenasvědčuje tomu, že na tomto trhu zaujímá zvláštní postavení. Kromě toho neobsahuje předkládací rozhodnutí žádný údaj, který by vedl k závěru, že povinnosti dotčené ve věci v původním řízení, které se týkají určitých kategorií odpadu sebraného na území obce, považované v dotčeném členském státě za menší, mohou vést k dominantnímu postavení v podstatné části vnitřního trhu u podniků, které provozují uvedené zařízení, nebo že výkon těchto práv nezbytně vede ke zneužití případného dominantního postavení, nebo že by tato práva mohla vytvořit situaci, která by podniky, které jich požívají, vedla k tomu, aby se dopustily takového zneužití.

- 43 Proto je nutné konstatovat, že předkládací rozhodnutí neobsahuje v rámci věci v původním řízení přesnou informaci ohledně použitelnosti pravidel Smlouvy o FEU týkajících se hospodářské soutěže jako takových. V důsledku toho jsou položené otázky nepřipustné v rozsahu, v němž se týkají těchto pravidel, neboť Soudní dvůr nedisponuje skutkovými a právními poznatky nezbytnými pro užitečnou odpověď na položené otázky (obdobně viz rozsudek ze dne 19. dubna 2007, Asemfo, C-295/05, Sb. rozh. s. I-2999, body 42, 43 a 45).

K věci samé

- 44 Úvodem je nutné konstatovat, že podstatou první otázky předkládajícího soudu je, zda povinnost, uložená místním samosprávným celkem členského státu budoucímu úspěšnému uchazeči o koncesi na sběr a přepravu odpadu, svážen některé druhy odpadu sebrané na území toho samosprávného celku, a sice směsný komunální odpad nebo průmyslový a stavební odpad, do podniku usazeného v tomtéž členském státě za účelem jeho zpracování, za takových podmínek, jako jsou podmínky dotčené v projednávaném případě, je slučitelná s relevantními ustanoveními Smlouvy o FEU zaručujícími volný pohyb zboží, jakož i svobodu usazování a volný pohyb služeb, tedy jednak články 35 SFEU a 36 SFEU, jednak články 49 SFEU a 56 SFEU.
- 45 Podstatou čtvrté otázky uvedeného předkládajícího soudu jsou případné důsledky zásady blízkosti použitelné na zpracování některých druhů odpadu zakotvené v čl. 16 odst. 3 směrnice 2008/98, pokud jde o uložení takové povinnosti.
- 46 První otázka se přitom v rozsahu, v němž se vztahuje k článkům 35 SFEU a 36 SFEU, rovněž může týkat specifických unijních právních předpisů v oblasti odpadů, zvláště úpravy týkající se přepravy odpadů, zakotvené v nařízení č. 1013/2006, jakož i ve směrnici 2008/98.

K první otázce v rozsahu, v němž se týká článků 35 SFEU a 36 SFEU, jakož i ke čtvrté otázce

- 47 Úvodem je nutné připomenout, že Soudní dvůr může na základě své judikatury za účelem poskytnutí výkladových poznatků předkládajícímu soudu, které pro něj mohou být užitečné, považovat za nutné vzít v úvahu i jiné předpisy unijního práva než ty, na které odkazuje vnitrostátní soud ve své otázce (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 26. února 2008, Mayr, C-506/06, Sb. rozh. s. I-1017, bod 43 a citovaná judikatura).
- 48 V tomto ohledu je třeba konstatovat, že odpověď na první otázku vede v rozsahu, v němž se týká článků 35 SFEU a 36 SFEU, ke zkoumání případných dopadů nařízení č. 1013/2006 v rámci takové situace, jako je situace ve věci v původním řízení.
- 49 Soudní dvůr totiž konstatoval, že stejně jako nařízení č. 259/93, které přecházelo tomuto nařízení, je účelem nařízení č. 1013/2006 poskytnout harmonizovaný systém postupů, jimiž lze omezit pohyb odpadů, aby byla zajištěna ochrana životního prostředí (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 8. září 2009, Komise v. Parlament a Rada, C-411/06, Sb. rozh. s. I-7585, bod 72). Z toho vyplývá, že mimoto není nezbytné ověřit, zda je vnitrostátní opatření týkající se přepravy odpadů slučitelné s články 34 SFEU až 36 SFEU (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 13. prosince 2001, DaimlerChrysler, C-324/99, Recueil, s. I-9897, bod 46).
- 50 K poskytnutí užitečné odpovědi předkládajícímu soudu je tedy třeba mít za to, že podstatou první otázky v rozsahu, v němž se týká článků 35 SFEU a 36 SFEU, jakož i čtvrté otázky předkládajícího soudu je, zda ustanovení nařízení č. 1013/2006 ve spojení s ustanoveními článku 16 směrnice 2008/98 musejí být vykládány v tom smyslu, že umožňují místnímu samosprávnému celku, aby uložil podniku, který získal koncesi na služby sběru a přepravy odpadu vzniklého na jeho území, povinnost svážen

některé druhy sebraného odpadu k provozovateli nejbližšího vhodného zařízení na zpracování, usazeného v tomtéž členském státě jako tento samosprávný celek, čímž brání tomu, aby byl dotčený odpad přepravován do jiného členského státu za účelem zpracování v tomto státě.

- 51 V souladu s čl. 1 odst. 2 nařízení č. 1013/2006 je toto nařízení použitelné na přepravu odpadů zejména mezi členskými státy, s výjimkou přepravy odpadů spadající pod určité případy nebo pod specifické právní předpisy uvedené v odstavci 3 tohoto článku, které nesouvisejí s věcí v původním řízení.
- 52 Podle článku 3 tohoto nařízení podléhá přeprava odpadů mezi členskými státy buď postupu předchozího písemného oznámení a souhlasu upravenému články 4 až 17 uvedeného nařízení, které se použijí na odpad určený k odstranění a na nebezpečný odpad určený k využití, nebo obecným požadavkům na informace stanoveným v článku 18 tohoto nařízení, který se v podstatě týká pouze odpadů určených k využití, které nejsou nebezpečné.
- 53 Z článků 11, 12 a 18 nařízení č. 1013/2006 vyplývá, že členské státy mají různé pravomoci a povinnosti stran přepravy odpadů určených k odstranění mezi členskými státy a přepravy odpadů určených k využití. Kromě toho se podle čl. 3 odst. 5 tohoto nařízení na přepravu směsného komunálního odpadu sebraného v soukromých domácnostech, jakož i od jiných původců do zařízení k využití nebo odstranění odpadů vztahují stejná ustanovení jako na přepravu odpadů určených k odstranění.
- 54 Z předkládacího usnesení vyplývá, že podle bodu 3.5 zadávací dokumentace musí být směsný komunální odpad z území Sillamäe Linnavalitsus přepraven do zařízení v Sillamäe. Jak již bylo uvedeno v předchozím bodu, tento odpad spadá pro účely použití nařízení č. 1013/2006 v každém případě do kategorie odpadů určených k odstranění.
- 55 Pokud jde o průmyslový a stavební odpad, který musí být přepravován do zařízení v Uikala, je nutné konstatovat, že vzhledem k hierarchii způsobů nakládání s odpady stanovené v článku 4 směrnice 2008/98 je takový odpad potenciálně určen buď k využití, nebo k odstranění. V důsledku toho je nutno zkoumat, zda ustanovení nařízení č. 1013/2006, použitelná na přepravu odpadů mezi členskými státy určených k odstranění a odpadů určených k využití, umožňují stanovit takovou povinnost, jako je povinnost uvedená v bodě 3.5 zadávací dokumentace.
- 56 Pokud jde zaprvé o odpad určený k odstranění a směsný komunální odpad, vyplývá z čl. 11 odst. 1 písm. a) nařízení č. 1013/2006 ve spojení s bodem 20 odůvodnění tohoto nařízení, jakož i z článku 16 směrnice 2008/98, že členské státy mohou přijmout opatření s obecnou působností, jež omezují přepravu těchto odpadů mezi členskými státy, a to ve formě úplného nebo částečného zákazu přepravy těchto odpadů k provádění zásad blízkosti, priority využití a soběstačnosti v souladu se směrnicí 2008/98.
- 57 Z bodů 37 až 42 rozsudku ze dne 23. května 2000, *Sydhavnens Sten & Grus* (C-209/98, Recueil, s. I-3743), přitom analogicky vyplývá, že povinnost uložená místním samosprávným celkem podniku pověřenému sběrem odpadu na jeho území převézt některé druhy odpadu do zařízení na zpracování odpadů nacházejícího se v témže členském státě by odpovídala obecně závaznému opatření zavádějícímu zákaz přepravy dotčeného odpadu do jiných zařízení a zmíněnému v čl. 11 odst. 1 písm. a) nařízení č. 1013/2006, pokud byli sami původci těchto odpadů povinni předat tento odpad uvedenému podniku nebo do uvedeného zařízení.
- 58 V důsledku toho by toto opatření bylo v souladu s tímto nařízením v rozsahu, v němž je jeho cílem provádět zejména zásady soběstačnosti a blízkosti stanovené v článku 16 směrnice 2008/98.
- 59 Podle článku 16 směrnice 2008/98 jsou členské státy povinny vybudovat jednotnou a odpovídající síť zařízení na zpracování odpadů určených k odstranění a zařízení na využití sebraného směsného komunálního odpadu; přitom mají zohledňovat nejlepší dostupné techniky a vytvářet tuto síť zejména

takovým způsobem, aby mohly jednotlivě směřovat k soběstačnosti zpracování tohoto odpadu a aby toto zpracování mohlo proběhnout v některém z vhodných zařízení, která jsou nejbližší místu vzniku odpadu.

- 60 Pro účely zavedení takové jednotné sítě mají členské státy prostor k uvážení ohledně výběru územního základu, který považují za vhodný k dosažení vnitrostátní soběstačnosti, pokud jde o zpracování odpadů, o které se jedná (pokud jde o článek 5 směrnice 2006/12, obdobně viz rozsudek ze dne 4. března 2010, Komise v. Itálie, C-297/08, Sb. rozh. s. I-1749, bod 62).
- 61 Soudní dvůr nicméně v této souvislosti zdůraznil, že pokud jde zejména o vhodná opatření na podporu racionalizace sběru, třídění a zpracování odpadu, jedno z nejdůležitějších opatření, která musí být přijata členskými státy, zejména prostřednictvím místních samospráv, jež mají v tomto ohledu pravomoci, spočívá ve vyhledávání zpracování uvedených odpadů v zařízení nacházejícím se co možná nejbližší od místa jejich vzniku, zejména pokud jde o směsný komunální odpad, tak, aby byla co možná nejvíce omezena jeho přeprava (obdobně viz výše uvedený rozsudek Komise v. Itálie, body 64, 66 a 67 a citovaná judikatura).
- 62 Orgány členských států jsou oprávněny upravit nebo uspořádat nakládání s odpady stanovené v článku 16 směrnice 2008/98 tak, aby byly odpady zpracovávány v nejbližším vhodném zařízení.
- 63 Pokud jde o odpady určené k odstranění, jakož i o směsný komunální odpad sebraný v soukromých domácnostech a případně od jiných původců, je tudíž nutné vzít v úvahu, že členský stát může pro účely splnění povinností vyplývajících z článku 16 směrnice 2008/98 udělit místním samosprávným celkům, které považuje z hlediska zeměpisné polohy za nejvhodnější, pravomoci v oblasti nakládání s odpady vzniklými na jejich území, a že tyto samosprávné celky mohou v rámci svých pravomocí stanovit, že ke zpracování těchto druhů odpadu dojde v nejbližším vhodném zařízení.
- 64 Pokud jde zadruhé o odpad určený k využití kromě směsného komunálního odpadu, může se jeho přeprava řídit dvěma různými režimy. Zprvce podle čl. 12 odst. 1 nařízení č. 1013/2006 přeprava odpadu mezi členskými státy spadající pod čl. 3 odst. 1 písm. b) tohoto nařízení, jež podléhá postupu předchozího oznámení a schválení, může nicméně vést ke vznesení námitky příslušných vnitrostátních orgánů pouze případ od případu na základě přesně vymezených důvodů, které se musí týkat dané přepravy, například nedostatků nebo rizik v samotné přepravě, předpokládaného využití, cílového zařízení nebo osob, které mají napomáhat při určitých činnostech.
- 65 Kromě toho se článek 18 nařízení č. 1013/2006, který se použije na přepravu odpadů stanovených v čl. 3 odst. 2 tohoto nařízení, omezuje na uložení povinnosti, aby byly přepravované odpady doprovázeny standardizovaným informačním dokumentem, založeným na smlouvě, který musí splňovat určité požadavky, přičemž tento dokument mohou členské státy požadovat pro účely kontroly, vymáhání, plánování a pro statistické účely.
- 66 Z přezkumu ustanovení nařízení č. 1013/2006 použitelných na přepravu odpadů určených k využití kromě směsného komunálního odpadu mezi členskými státy tedy vyplývá, že toto nařízení nedává vnitrostátnímu orgánu možnost přijmout opatření s obecnou působností, které má za následek úplný nebo částečný zákaz přepravy takových odpadů do jiných členských států za účelem jejich zpracování.
- 67 Jak tudíž vyplývá z bodu 57 tohoto rozsudku, povinnost, uložená místním samosprávným celkem podniku pověřenému sběrem průmyslového a stavebního odpadu na území uvedeného samosprávného celku, přepravou tohoto odpadu do zařízení na zpracování odpadů nacházejícího se v tomtéž členském státě, by byla rovnocenná takovému opatření s obecnou působností a nemohla by být považována za povolenou nařízením č. 1013/2006 v rozsahu, v němž se týká využitelných odpadů, pokud by dotčení původci odpadu byli sami povinni předat tento odpad uvedenému podniku nebo uvedenému zařízení.

68 S ohledem na všechny předcházející úvahy je třeba na první otázku v rozsahu, v němž se týká článků 35 SFEU a 36 SFEU, jakož i na čtvrtou otázku odpovědět tak, že ustanovení nařízení č. 1013/2006 ve spojení s článkem 16 směrnice 2008/98 musejí být vykládána v tom smyslu, že:

- tato ustanovení opravňují místní samosprávný celek, aby podniku pověřenému sběrem odpadu na jeho území uložil povinnost přepravit směsný komunální odpad sebraný v soukromých domácnostech, jakož i případný odpad od jiných původců, do nejbližšího vhodného zařízení na zpracování odpadů usazeného v tomtéž členském státě jako tento samosprávný celek;
- tato ustanovení neumožňují místnímu samosprávnému celku, aby podniku pověřenému sběrem odpadu na jeho území uložil povinnost přepravovat průmyslové a stavební odpady vzniklé na jeho území do nejbližšího vhodného zařízení na zpracování usazeného v tomtéž členském státě jako tento samosprávný celek, jsou-li tyto odpady určeny k využití, pokud jsou původci uvedených odpadů sami povinni předat tento odpad uvedenému podniku nebo je svézt přímo do uvedeného zařízení.

K první otázce v rozsahu, v němž se týká článků 49 SFEU a 56 SFEU

69 Podstatou první otázky předkládajícího soudu v rozsahu, v němž se týká článků 49 SFEU a 56 SFEU, a tedy nezávisle na takových dopadech unijního práva v oblasti nakládání s odpady, které byly identifikovány v předchozích bodech tohoto rozsudku, je, zda musejí být tyto články vykládány v tom smyslu, že brání tomu, aby místní samosprávný celek udělil výlučné právo nakládat s určitými druhy odpadu sebranými na jeho území, přičemž toto právo bylo uděleno buď přímo koncesí na služby týkající se specificky správy zařízení určeného ke zpracování tohoto odpadu, nebo nepřímou tak, že vítěznému uchazeči o koncesi na služby sběru a přepravy odpadu uloží povinnost svázat tento odpad k hospodářskému subjektu pověřenému tímto samosprávným celkem.

70 V tomto ohledu je nutno připomenout, že podle ustálené judikatury Soudního dvora nejsou ustanovení Smlouvy o FEU v oblasti volného pohybu služeb a svobody usazování použitelná na činnosti, jejichž všechny relevantní prvky se nacházejí pouze uvnitř jednoho členského státu (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 16. ledna 1997, USSL n° 47 di Biella, C-134/95, Recueil, s. I-195, bod 19, ze dne 22. prosince 2010, Omalet, C-245/09, Sb. rozh. s. I-13771, bod 12, jakož i ze dne 20. června 2013, Impacto Azul, C-186/12, bod 19).

71 Z předkládacího rozhodnutí přitom vyplývá, že spor v původním řízení mezi společností Ragn-Sells, usazenou v Estonsku, a Sillamäe Linnavalitsus, estonskou obcí, se týká ustanovení obsaženého v zadávací dokumentaci týkající se „udělení koncese na organizovanou přepravu odpadu ve městě Sillamäe“. Podle tohoto ustanovení odpady vzniklé na území této obce musejí být přepraveny do dvou zařízení na zpracování odpadu umístěných v tomtéž členském státě.

72 Navíc není ve spisu předloženém Soudnímu dvoru uvedeno, že by podniky usazené v jiných členských státech měly zájem o zpracování odpadu vzniklého na území Sillamäe Linnavalitsus.

73 Je tudíž nutné konstatovat, že taková situace nemá žádnou spojitost s žádnou ze situací upravených unijním právem v oblasti volného pohybu služeb a svobody usazování.

74 Za těchto okolností je nutné odpovědět na první otázku v rozsahu, v němž se týká článků 49 SFEU a 56 SFEU, že se tyto články nepoužijí na takovou situaci, jako je situace v původním řízení, jejíž všechny relevantní prvky se nacházejí pouze uvnitř jednoho členského státu.

K nákladům řízení

- 75 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (pátý senát) rozhodl takto:

- 1) **Ustanovení nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1013/2006 ze dne 14. června 2006 o přepravě odpadů ve spojení s článkem 16 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/98/ES ze dne 19. listopadu 2008 o odpadech a o zrušení některých směrnic musejí být vykládána v tom smyslu, že**
 - **tato ustanovení opravňují místní samosprávný celek, aby podniku pověřenému sběrem odpadu na jeho území uložil povinnost přepravit směsný komunální odpad sebraný v soukromých domácnostech, jakož i případný odpad od jiných původců, do nejbližšího vhodného zařízení na zpracování odpadů usazeného v tomtéž členském státě jako tento samosprávný celek;**
 - **tato ustanovení neopravňují místní samosprávný celek, aby podniku pověřenému sběrem odpadu na jeho území uložil povinnost přepravovat průmyslové a stavební odpady vzniklé na jeho území do nejbližšího vhodného zařízení na zpracování odpadů usazeného v tomtéž členském státě jako tento samosprávný celek, jsou-li tyto odpady určeny k využití, pokud jsou původci uvedených odpadů sami povinni předat tento odpad uvedenému podniku nebo je svézt přímo do uvedeného zařízení.**
- 2) **Články 49 SFEU a 59 SFEU se nepoužijí na takovou situaci, jako je situace v původním řízení, jejíž všechny relevantní prvky se nacházejí pouze uvnitř jednoho členského státu.**

Podpisy.